

ALT ATSTOVAI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Komunistai tyčia laiko JT belaisvius arti karinių taikinių, sako Ridgway

TOKIJAS. — JT armijos vyriausio vado štabas apkaltino komunistus, sąmoningai įrengiančius stovyklas karo belaisviams netoli karinių taikinių, kas yra priešinga Genevos belaisvių konvencijai.

Specialiame komunikate tvirtinama, kad pereitą pirmadienį JT lakūnai buvo Kangdom erdvę bombarduoti grynai karinių vietų. Komunistai tačiau pranešė antradienį, jog per šį bombardavimą buvo užmušta 10 ir sužeista 60 JT karo belaisvių. Vėliau jie skaičius pataisė: 20 užmušta ir 45 sužeisti.

Gerėja JAV lėktuvai

WASHINGTONAS, D. C. — Viceadmirolas John Cassady, laivyno aviacijos štabo viršininko pavaduotojas, tvirtina, kad dabar Amerikos laivynas Korejoje turi keturių tipų lėktuvus — naikintojus, geresnius už sovietų gamybos pagarsėjusius MIG-15.

Admirolas neišvardino šių naujųjų ir geresnių lėktuvų, bet priminė, kad jie jau masiškai gaminami. MIG lėktuvai blogi tuo, kad jų veikimo spindulys yra labai mažas, ir tinka tik apsigynimo tikslams, sako admirolas.

Tai bent ryklis

ADELAIDE, Australija. — Australietis Jim Veitch nugalėjo 2,017 svarų, 15 pėdų 9 colių ryklį po penkių valandų atkaklios kovos.

Ryklis, gavęs harpūną į nugarą ir taip susirišęs su Veitch valtim, vilko ją 15 mylių, kol neteko jėgų.

Veitch sako, kad tai yra didžiausias ligi šiol pagautas ryklis didžiųjų žuvų žvejybos sporte. Ligi šiol pats didžiausias laimikis buvo laikomas ryklis, pagautas 1941 metais. Jis svėrė 1,919 svarų ir buvo 14 pėdų 8 colių ilgio.

Dirbtinė guma būtina apsiginklavimui

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas prašo Kongreso leidimą testuoti dirbtinės (sintetinės) gumos gamybą vyriausybės fabrikuose dar dvi metus. Pagrindas: realus trečiojo pasaulinio karo pavojus.

Daugiausia žinomas Amerikos dirbtinės gumos produktas yra GR-S, vartojama automobilių padangų gamybai. Dirbtinės gumos padangos esančios daugelio atžvilgiu geresnės už natūraliąją gumą.

INSPEKTORIUS NESUTVARKĖ SAVO MOKESČIŲ

AUSTIN, Tex., saus. 13 d. — Mokesčių inspektorius Eugene L. Meyer tvarkė kitų mokesčių, bet nepajėgė sutvarkyti savųjų. Paaikškėjo, kad praeitais metais Meyer, pildydamas savo mokesčių lakštus, neįrašė visos eilės pajamų.

John B. Dunlop ištyrė Meyero mokesčių lakštą ir nutarė jį suspenduoti.

Pastebėta, kad paskutiniu metu vyriausybės atstovai kreipia ypatingą dėmesį į mokesčių inspekcijos tarnautojus.

\$140,000 dovana radaro išradėjui

LONDONAS. — Anglija pagerbė ir apdovanojo skotų Robert Watson-Watt už jo svarbų išradimą — radarą, pasitarnavusį sąjungininkų pergalei per paskutinį karą.

Watson-Watt, Skotijos darbininko sūnus, pradėjo sukurti galvą prie savo išradimo 1930 metais. Radaro išradimo metai laikomi 1935 metais, kada jis savo elektronų aparato pagalba pamatė skrendantį lėktuvą per 8 mylias.

Po to būriai mokslininkų ir karo technikų metėsi tobulinti šį išradimą. Karui prasidėjus Anglija jau supo tankus radaro stočių tinklas. Radarų pagalba anglai galėjo iš anksto susiekti atskrendančius vokiečių lėktuvus ir didelę dalį jų numušti.

Radarai buvo pritaikinti ir povandeninių laivų medžiojimui. Vokiečiai, tariama techniku tauta, neturėjo supratimo, kaip sąjungininkai suseka jų pasinėrusius laivus ir po to gelmių bombomis sunaikina.

Kiti du mokslininkai, kurie padėjo išbubulinti Watson-Watt radarą, australas dr. E. Bowen ir anglas A. F. Wilkins, buvo apdovanoti \$33,000 premijomis.

Kovos Indokinijoje

Iš 12,000 partizanų liko po mūšio tik pusė gyvų

HANOI, Indokinija. — Po 40 dienų nuolatinių puolimų prieš apsuptą prancūzų tvirtovę Hoa Binh, 35 mylas į pietvakarius nuo Hanoi, komunistų (Vietminh) 15 batalijonų su 12,000 vyrų mėgino galiausiai tvirtovę užimti. Bet buvo atmušti, palikdami kautynių lauke apie 6,000 raudonųjų kovotojų lavonų.

Keliai į tvirtovę lieka ir toliau nesaugūs, ir dėlto prancūzai savo kovotojams turi siųsti maistą, ginklus bei kitas reikmenes daugiausiai oro keliu.

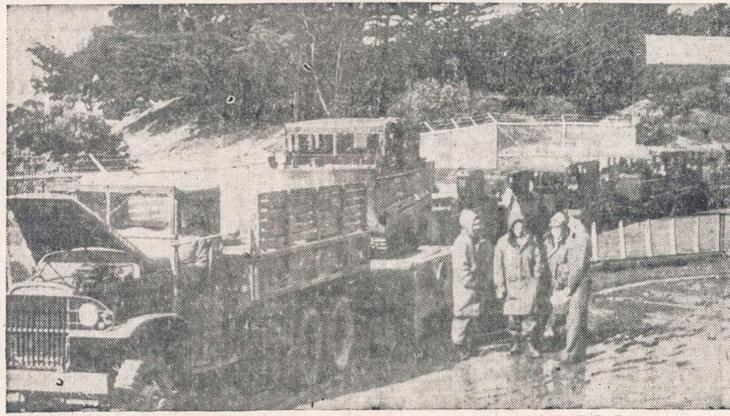
Lenkija teisia vėl 5 Amerikos "šnipus"

VARSUVA, Lenkija. — Valdinė žinių agentūra skelbia pradžią naujos bylos, iškeltos karo teisme penkiems pagautiems Amerikos šnipams.

Teisiamieji yra visi lenkai, anksčiau pabėgę į Vakarus, bet vėliau Amerikos žvalgybos centro Berlyne parinkti šnipinėjimui ir gražinti slapta šiems tikslams į Lenkiją, sakoma komunistų pranešime.

CAIRO, Egiptas. — Karalienė Nerriman, esančiai 18 metų, gimė sūnus, pavadintas princu Ahmed Foud, karaliaus Farouko tėvo vardu.

Karalius Farouk iš pirmosios žmonos susilaukė trijų dukterų. 1948 metais jis išsiskyrė, tikėdamas iš naujų vedybų susilaukti įpėdinio. Pagal Egipto ir musulmo papročius, karaliaus sostą gali užimti tik vyriškiai.

Seštosios armijos gelbėjimo vienetas vyksta į Emigrant Gap, kur yra į sniegą įklimęs City of San Francisco traukinys. Sunkvežimiais nuo traukinio bus gabunami keleiviai.

Užtikta tuščia gelbėjimosi valtis

"PENNSYLVANIA" LAIVO 45 JŪREIVIAI LAIKOMI ŽUVE

SEATTLE, Wash. — Lėktuvai, išsiųsti į Pacifiką, ieškoti Amerikos prekinio laivo "Pennsylvania" jūreivių, atsiskyrusių nuo savo skėstančio laivo gelbėjimosi valtimis, užtiko tuščią, apvirtusią gelbėjimosi valtį.

Neabejojama, kad valtis priklausė "Pennsylvania" garlaivui, ir kad ji bus audringo jūroje apvirtusi. Laivas turėjo keturias gelbėjimosi valtis. Spėjama, kad vienos pusės (užuovėjos) dvi valtis jūreiviai galėjo nuleisti.

Nelaimė įvyko pereitą ketvirtadienį. Ieškojimo darbai vis dar tebetiesiami, nebeturint stipresnės vilties, kad jūreiviai galėtų tiek ilgai išsilaikyti net ir tuo atveju, jeigu valtis ir nebūtų buvusios audros apverstos.

Koncentracijos stovyklos šnipam ir sabotaznikam

WASHINGTONAS, D. C. — Armijai priklausančs karinių prekių sandėlai Allenwoode, Pa., paverčiami į koncentracijos stovyklą priešvalstybiniam gaivalam, kaip šnipam, sabotaznikam ir įtartiniems komunistų agentams.

Kalėjimui įstaiga ligi šiol jau turėjo įrengusi šiem tikslam 5 stovyklas.

Prezidentui paskelbus pavojaus ar apsiausties stovį, saugumo organai, remiantis McCarran įstatymu, gali internuoti krašto gynybai pavojingus asmenis, nelaukiant, kol Kongresas paskelbia karą.

Spėjimai apie sovietų atominę artileriją

FRANKFURTAS, Vokietija. — UP korespondentas iš atsakymų gautų iš JAV karinių pajėgų Europoje gen. Handy štabo, daro išvadą, jog Sovietų Sąjunga taip pat turi atominę artileriją, ir kitus šios rūšies fronto (taktikos) ginklus.

Gen. Handy būstinės pareiškime sakoma, kad Amerikos kariniai Europoj mokomi kovoti su priešu, ginkluotu atomine artilerija ir kitais naujaisiais ginklais.

NATO POSĖDIS VASARIO 16

PARYŽIUS. — Numatytas š. Atlanto saugumo tarybos posėdis nukeltas iš vasario 2 d. į vasario 16 dieną. Posėdis įvyks Lisabone, Portugalijoje.

Užtikta tuščia gelbėjimosi valtis

"PENNSYLVANIA" LAIVO 45 JŪREIVIAI LAIKOMI ŽUVE

SEATTLE, Wash. — Lėktuvai, išsiųsti į Pacifiką, ieškoti Amerikos prekinio laivo "Pennsylvania" jūreivių, atsiskyrusių nuo savo skėstančio laivo gelbėjimosi valtimis, užtiko tuščią, apvirtusią gelbėjimosi valtį.

Neabejojama, kad valtis priklausė "Pennsylvania" garlaivui, ir kad ji bus audringo jūroje apvirtusi. Laivas turėjo keturias gelbėjimosi valtis. Spėjama, kad vienos pusės (užuovėjos) dvi valtis jūreiviai galėjo nuleisti.

Nelaimė įvyko pereitą ketvirtadienį. Ieškojimo darbai vis dar tebetiesiami, nebeturint stipresnės vilties, kad jūreiviai galėtų tiek ilgai išsilaikyti net ir tuo atveju, jeigu valtis ir nebūtų buvusios audros apverstos.

Koncentracijos stovyklos šnipam ir sabotaznikam

WASHINGTONAS, D. C. — Armijai priklausančs karinių prekių sandėlai Allenwoode, Pa., paverčiami į koncentracijos stovyklą priešvalstybiniam gaivalam, kaip šnipam, sabotaznikam ir įtartiniems komunistų agentams.

Kalėjimui įstaiga ligi šiol jau turėjo įrengusi šiem tikslam 5 stovyklas.

Prezidentui paskelbus pavojaus ar apsiausties stovį, saugumo organai, remiantis McCarran įstatymu, gali internuoti krašto gynybai pavojingus asmenis, nelaukiant, kol Kongresas paskelbia karą.

Spėjimai apie sovietų atominę artileriją

FRANKFURTAS, Vokietija. — UP korespondentas iš atsakymų gautų iš JAV karinių pajėgų Europoje gen. Handy štabo, daro išvadą, jog Sovietų Sąjunga taip pat turi atominę artileriją, ir kitus šios rūšies fronto (taktikos) ginklus.

Gen. Handy būstinės pareiškime sakoma, kad Amerikos kariniai Europoj mokomi kovoti su priešu, ginkluotu atomine artilerija ir kitais naujaisiais ginklais.

NATO POSĖDIS VASARIO 16

PARYŽIUS. — Numatytas š. Atlanto saugumo tarybos posėdis nukeltas iš vasario 2 d. į vasario 16 dieną. Posėdis įvyks Lisabone, Portugalijoje.

Vėliausios žinios

◆ **Policijos sargybiniai užtiko Guamo saloj 10 japonų kareivių, pasirovusių gintis ir tebe-manančių, jog karas tebesitęsia.**

◆ **Amerikos ekonominis pata-rėjas nutraukė paramą 42 vokiečių firmoms, nustačius, kad jos gabeno prekes į Rytų Vokietiją.**

◆ **Anglijos vyriausybė per savo ambasadorių įteikė protestą Irano vyriausybei dėl anglų konsulatų uždarymo.**

◆ **Penki bulgarų antikomunistai perbėgo per sieną į Jugoslaviją.**

◆ **Maskvos užsienio diplomatams įsakyta nevykti toliau kaip 25 mylias be specialaus leidimo.**

◆ **Japonijos ministeris pirmininkas Yoshida praneša, kad jo vyriausybė pasirašys taikos ir prekybos sutartį su tautinės Kinijos vyriausybe Formozoj.**

◆ **Cekoslovakijos vyriausybė atšaukė savo ambasadorių Maskvoje. Karel Kreiblich yra pakautinis žydų kilmės komunistas, išsilaikęs aukštesnė valdinė tarnyboje. Žydai kaltinami buržuaziniu nacionalizmu ir persekiojami kaip ir kitos tautinės mažumos.**

◆ **Egipto vyriausybė išpėjo Prancūziją, Olandiją ir Norvegiją nesiųsti į Suezą kanalą savo laivų apsaugai, kaip prašo anglai; toks žygtis bus supras-tas kaip agresingas veiksmas prieš Egiptą.**

◆ **Winston Churchill ketvirtadienį pasakys kalbą Kongrese; penktadienį susitiks tolesnei konferencijai su prez. Trumanu.**

◆ **Komunistai kaltino JT paliaubų pasitarime, kad 20,000 komunistų karo belaisvių JT pervedusios į Chiang Kaishek'o armiją ir išgabenusios į Formozą.**

◆ **Egipte anglai puolė du egiptiečių kaimelius, norėdami juos išvalyti nuo egiptiečių teroristų. Per susirėmimą kaimeliai sunkiai nukentėjo.**

Premijos už bėglius

VIENA, Austrija. — Žinomis iš Vengrijos, komunistų vyriausybė nutarė skirti pasienio sargybiniams premijas už pagautus, ir nušautus žmones, bėgančius iš Vengrijos į laisvąjį pasaulį.

Premijomis už bėglių galvas komunistai tiki padidinti sargybinių budrumą ir sumažinti pabėgėlių skaičių.

VYKDOMOJO KOMITETO NARIUS PRIĖMĖ PASEKRETORIS WEBB

Tartasi genocido ir kitais Lietuvos klausimais

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, susidedas iš pirmininko L. Šimučio, vicepirmininko A. Olio, sekretoriaus dr. Grigaičio ir izdininko M. Vaidylos, buvo priimtas Valstybės departamente pas pasekretori Jame Webb.

Prezidento Trumano politinė programa 1952-iais metais

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas savo programinę kalbą prieš Kongreso atstovus, reikalavo:

Pratešti 2 metams gynybos ginklavimosi įstatymą; tęsti karinės ir ūkinės paramos teikimą laisvosiom tautom; pemi smulkiuosius verslininkus; statyti naujas elektros jėgaines ir didįjį laivų kelią Lauryno upe; pritaikyti įstatymus darbininkų gerovei ir didesnei gamybai; palaikyti ir toliau ūkininkų rėmi-mo tvarką; pakelti senatvės, nedarbo ir draudimo pašalpas; statyti naujas mokyklas ir padėti išsilaikyti susikūrusiom mokslo įstaigom; rūpintis žmonių sveikata.

\$90 bil. biudžetas

Prezidentas prašė Kongresą padidinti mokesčius mažaisiais \$5 bilijonais, nes kitais biudžetinėmis metais numatoma turėti \$85 — 90 bilijonų išlaidų.

Kongresas abejoja Trumano naująja mokesčių sistema

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas atsiuntė tē Kongresui jo naują planą mokesčiams rinkti. Pagal šį planą, iš ligšiolinių 64 mokesčių kolekto-rių sričių būtų padarytos 24 autonominės apygardos. Vietoj politikierių į mokesčių rinkėjus būtų parenkami savo srities žinovai, nesuistepe korupcijomis valdininkai.

Šiuo nauju planu Trumanas tiki užkirsti kelią tolesniam papirkinėjimui ir nesąžiningumui, pasireškusiam paskutiniu laiku tarp mokesčių kolekto-rių. Kolekto-riams, kurių metinė alga siekia \$10,000, būtų uždrausta verstis pašaliniais bizniais.

Visa eilė Kongreso atstovų iš abiejų partijų spėjo neigiamai pasisakyti prieš Trumano planą. Jų manymu, padarius iš 64 tik 24 mokesčių apygardas, padidė-tų biurokratiškumas šiose įstai-gose. Prezidento planas pasida-rytų įstatymu, įsigaliojančiu po dviejų mėnesių, jei Kongreso dauguma nepareikš savo veto — pasipriešinimo.

Amerikos naujasis keleivinis laivas

NEW YORKAS. — United States Lines baigia statyti patį didžiausią keleivinį laivą Ameri-koj "United States". Liepos mėnesį laivas darys pirmą ke-lionę į Europą ir po to pasiliks Atlanto keleivinio susisiekimo tarnyboj.

Šiais metais minėta linija ims už kelionę per Atlantą tokias kainas: pirmos klasės — \$360, antros klasės \$230 ir turistinės klasės \$170.

ALT Vykdomasis Komitetas įteikė Valstybės departamentui raštą, įrodantį Sovietų Sąjungos tebevykdomo genocido žygius Lietuvoje ir kitose pavergtose šalyse. Draugiškoj nuotai-koj buvo su pasekretoriu pla-čiai išgildinti Amerikos Lietu-vių Tarybos siūlymai ir prašy-mai apie priemones sulaukyti so-vietų persekiojimus, turinčius tikslo išnaikinti okupuotąsias tautas.

Pasitarimuose dalyvavo ir Kongreso atst. Daniel Flood.

Tarpusavės konferencijos

Pirmosiom šios savaitės die-nom ALT Vykdomasis Komite-tas be to turėjo daugelį pasita-rimų su kitų lietuvių grupių atstovais, atvykusiais iš New Yorko. Turėta sėkminga konfe-rencija ir su vietine Amerikos Lietuvių Taryba Baltimorėj.

Antradienio vakare Vykdomo-jo Komiteto nariai, drauge su kitų lietuvių visuomeninių grupių atstovais atsilankė pas Lie-tuvos ministerį Washingtone, Povilą Zadeikį.

Japonų derybos su Rusija dėl anglių

WASHINGTONAS, D. C. — Japonijos vyriausybė yra užsi-prašiusi iš Sovietų Sąjungos 400,000 tonų anglių, kurias ji norėtų įsivežti iš Sakalino. Tuo reikalu vedamos derybos su So-vietų ambasada Tokioj.

Sakhalino anglis nėra tokia gera, kaip Anglijos ar Ameri-kos. Bet ji yra žymiai pigesnė (\$10 tona prieš \$30 Amerikos anglies toną).

Japonija nori mokėti už anglių anglių svarais; sovietai pagei-dauja dolerių. Sovietų Sąjunga, norėdama patraukti į savo pusę japonus, yra pasirovęs daryti nuolaidų.

Ginčas dėl karaliaus kelionės į P. Afriką

LONDONAS. — Karaliaus planuojama kelionė į Pietų Af-riką kelia ginčų anglių visuome-nėj ir parlamente.

Numatyta, kad karalius nuvy-kęs į Afriką, sustos pas ministe-rį pirmininką D. F. Malan, kuris aštriai kritikuojamas dėl jo ra-sistinės politikos, nukreiptos prieš negrus ir indus.

Anglų parlamente darbiečių ir liberalų partijos atstovai reika-lauja persvarstyti karaliaus ke-lionės planą, norint išvengti blo-gų kelionės pasekų — neišven-giamų priekaištų ir propagandi-nės kampanijos prieš Anglijos kolonializmą.

NAUJA BELGŲ VYRIAUSYBĖ

BRIUSELIS, Belgija. — Pas-kutinio kabineto finansų minis-teris, priklausąs krikščionių de-mokratų partijai, Van Houtte, sudarė naują Belgijos vyriausy-bę.

Užsienio reikalų ministeriu lieka ir toliau Paul Van Zeeland.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

500 metų sukaktis

Šį sekmadienį, sausio 20 d., 2:30 val. po pietų, Lietuvių Auditorijoje mažojoje svetainėje, 3133 S. Halsted St., Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija rengia paskaitą. Skaitys prof. Ignas Šlapelis. Tema: Leonardo da Vinči, — jo gyvenimas ir darbai.

Šį mėnesį sukanka lygiai 500 metų kaip gimė didysis Italijos renesanso žmogus — Leonardo da Vinči, — menininkas ir inžinierius. Jisai paliko per 5,000 rankraščių, įvairių braižinių, užrašų bei planų. Jisai pirmas suprojektavo lygiai tuo principu lėktuvą, kaip ir broliai Wright. Prancūzijos karaliaus Pranciškus pasikvietė jį, kad Leonardo da Vinči pakeistų upės vandens kryptį ir atliktų daugelį kitų kanalizacijos darbų. Meistras dirbo jau senatvėje ir šie dideli užsimojimai nebuvo baigti.

Rengėjai

Metai kaip jo nebėra

Sausio mėn. 17 d. sueina metai kaip Raymund Gulbinas buvo sunkiai sužeistas girtu vaivuočio. Pasikankinęs keletą valandų šv. Kryžiaus ligoninėje, mirė, palikdamas savo mylimą motinėlę ir dvi sesutes dideliame širdies skausme.

A. a. R. Gulbinas buvo gimęs Chicagoje. Baigęs universitetą. Buvo ir Lietuvių Universiteto Klubu (LUC) pirmininkas. Antrajame Pasauliniame kare R. Gulbinas tarnavo JAV jūrų laivyno karininku ir daugelį uostų yra aplankęs. Apgailėstavo, kad jam neteko aplankyti tėvynės, t. y. Lietuvos uosto.

Buvo nuoširdus ir ramaus būdo lietuvis. Kiek teko su velioniu išsikalbėti apie Lietuvą ir jos kančias, jis sakė, kad kai tik atsirasianti galimybė, jis tuojau su savo mamytė vyks aplankyti Lietuvos ir savo giminių.

Reiškiu užuojautą jo liudinčiai motinėlei ir jo sesutėms.

P. St.

Komp. Vl. Jakubėno daina

Komp. Vlodo Jakubėno. "Nejaugi vėl, o Dieve" parašyta 1940 metais, bus betgi pirmu kart atlikta sausio 20 d. Daina atliks jaunas dainininkas Jonas Vaznelis, kuris neseniai taip įspūdingai pasirodė Dainavos Ansamblio koncerte.

Išvaizda kiniečio, o širdis lietuvių

Algirdas Paškauskas-Young

Užjėję su reikalais į MILDA BUICK SALES, netikėtai pamatau šį savo mokslo draugą iš Kauno "Aušros" berniukų gimnazijos. Algirdą Paškauską — Young po gimnazijos baigimo buvau susitikęs Frankfurte a. M., Vokietijoje, kur jis laikinai dirbo Kinijos Konsulate. Atsitraukęs, A. Paškauskas pasakojo, jog po II pasaulinio karo susirašęs savo gimines, taigi, buvo planavęs ten vykti, tačiau, štai, jį sutinku Chicagoje.

Dar besimokydamas "Aušros" gimnazijoje, žinojau Algirdo prietikingą praeitį. Po pirmojo pasaulinio karo prof. Tadas Ivanauskas kažkur Rusijos gilumoje rado karo pabėgėlį — našlaitį, kurį pasiėmė pas save auginti. Pavardė Paškauskas jam liko iš kito jo globėjo, tik dabar neatsimenu, ar Lietuvoje, ar Rusijoje.

Dabar A. Paškauskas-Young daug dalykų iš savo praeities išsiaiškino. Gimęs jis buvo Pekine, o mokslius ėjo Lietuvoje, kur studijavo ekonomiją.

Gyvena dabar Algirdas Chicagoje, stojęs dirbti pas DAN KURAITI, žinomą lietuvių biznierių ir kultūros rėmėją. A. Paškauskas-Young kalba šešiomis kalbomis, taigi, jam jokių vertėjų nereikia, parduodant Buick'us. O nuoširdžiai išsikalbėjus, bus labai daug įdomių temų paliesta, nes Algirdas yra aplankęs kuone pusę pasaulio. Tik neseniai, išvargęs Vokietijoje šešerius metus, A. Paškauskas-Young galėjo patekti į JAV Valstybes, kur, kaip Lietuvos mokyklų auklėtinis, žinoma, neužmirš nei opiųjų lietuvių reikalų.

A. Mironas

VINCENTAS SOVAR

3441 W. Jackson Blvd.

Mirė 1952 m. sausio 15 d., 12:30 val. po pietų, sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telsių apskr., Navarėnų miestelyje.

Amerikoje išgyveno 37 m. Paliko nuliūdę: sesuo Marijona Sovaitė ir kiti gimines, draugai bei pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.

Šeštadienį, sausio 19 dieną, 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Vincento Sovar gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sesuo ir Giminės.

Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Tel. YArds 7-1911.

TRUMPAI

— Juozas Būga per porą metų Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra surinkęs labai daug lietuviškosios tautosakos. Jis spėję užrašyti, daugiausia iš senelių, apie 9,000 dainų ir apie 25,000 smulkiosios tautosakos dalykų (patarlių, mįslių, paukščių balsų pamėgdžiojimo, vardu nekinimo ir kt.).

— Giedrės Gudauskienės dvi kompozicijos pirmą kartą buvo padainuotos per pastarąjį literatūrinės premijos įteikimo parengimą Sokolų salėje sausio 6d.

— Chicago's skautės - skautai surinko 630 dolerių aukų. Už šiuos pinigus pasiuntė 2350 svarų maisto į Vokietiją vargstantiems lietuviams. (S.)

— Vladas Vijeikis ir Jonas Kelečius vadovaus "Televiziniame šuipiniui", kuris bus parodytas "Kario" koncerte — baliuje sausio 26 d. 7:30 v. v. Lietuvių Auditorijoje. Tai bus linksma jumoro ir aktualijų pynė.

— Mrs Ona Kevilienė, 26 m., 5931 S. Parnell Ave., laiptais eidama į rūšį, paslydo ir išsilaužė kairę koją. (Bks.)

— Zurn. J. Cicėnas ilgesnį laiką nesivers detalistine gamyba (atskirų str. ir pastabų rašymu). Bet per "Nauj." prašo neįtarti jį siekiant, braunantis į kokią premiją (pvz. Lietuviškos Išlaikymo Tarnybos, Kult. Fondo ar p.). Anaipol! Grįžta medžiagos rinkti iš Dievo ir žmonių pamiršto Lietuvos užkampio — Vilniaus ir Vilniaus krašto. Į visus priešų (jei tokių pasitaikytų) ir bičiulių (jei karais atsirastų) priekaištus, insinuacijas, šmeižtus, asociacijas, kolaboracijas, misterijas ir mizerijas, liaupsinimus ir išdaigas tegalės atsakyti (ar atsiparšyti) po kokio pusmečio (su vienuolika išimtimi; jei kiltų tretysis pasaul. karas, viskas sudorojama padvigubinta sparta ir su ... nuolaida).

— Feliksas Dobkevičius jau seniai yra Korėjoje kare kaip JAV karys. Jis ten prie artilerijos turi svarbias pareigas. Už jų gerą atlikimą jau pakeltas į seržanto laipsnį. (I. D.)

— Mrs. Virdžinija Butiniėnė, 25 m., Kankakee, Ill., važiuodama savo automobiliu, atsimušė į plieną vežantį sunkvežimį. Sunkvežimio vairuotojas Weinberg iš Mich. aiškino policijai, kad pats turėjęs sužeistą ranką, negalėjęs nelaimės išvengti, nes nežinojęs, kurią pusę Butiniėnė suksianti savo automobilį. (Bks.)

JOSEPHINE LUKAS

(pagal tėvus Bielskaitė) gyveno 3339 S. Lituania Ave.

Mirė 1952 m. sausio 14 d., 1:30 val. po pietų. Gimusi Raseinių apskr., Tytuvėnų parap., Sulinkų kaime.

Amerikoje išgyveno 39 m. Paliko nuliūdę: 2 dukterys: Genevieve Richter, žentas Bernard; Helen Schultz, žentas Leonard; 2 sūnūs: Leonard, marti Geraldine ir Pfc Jonas (U. S. A. Korėjoje); keturi anūkai, trys seserys: Marie Fennessy, Julia Krasauskas, Helen Skinder; 2 broliai: Pranciškus ir Walter Bielskiai, svogeris Pranciškus Poška ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave.

Penktadienį, sausio 18 d., 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Josephine Lukas gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Dukterys, Sūnūs, Marčios, Zentas, Anūkai, Seserys, Broliai, Svogeris ir Giminės. Laid. direkt. A. M. Phillips. Tel. YArds 7-3401.

Naujienietis pataria savo draugui užrašyti NAUJENAS.

Mielam kolegai VYTAUTUI GRAKAUSKUI, jo mylimam tėveliui ALFONSUI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

CHICAGOS LIETUVIŲ STUDENTŲ DRAUGIJOS VALDYBA IR NARIAI.

Jau praėjo ištisi metai nuo nelaiku žuvusio Raymondo Gulbino, mūsų prezidento, nario ir draugo mirties.

Jojo mirtis paliko labai skaudžią atmintį širdyje kiekvieno, kuris jį pažino ir mylėjo. Jojo vadovybė mūsų grupėje buvo pavyzdinga, jojo entuziazmas — didelis, o jo draugiškumas visų buvo labai vertinamas.

Žodžiais, ko gero, negalėsime pilnai išreikšti kiekvieno širdies gilumoje jaučiamos užuojautos liūdinčiai jo motinai ir seserims. Bet šios tragiškos metinės sukakties proga širdys ir mintys jojo draugų Lietuvių Universiteto Klube yra kartu su juo.

LIETUVIŲ UNIVERSITETO KLUBAS

CICERO

Švenčių proga rašydamas sveikinimus, padariau pastabą savo senam draugui, su kuriuo keliolika metų bendrai veikėme, kovojom už lietuvišką politiką, rašėm atsisaukimus, kovojom su raudonaisiais SLA kuopoj. Tai Antanas Tumavičius, rimto būdo vyras (žemaitis), kuris jau keletas metų kaip apleido tą garsųjį Cicero. Įsikūrė Michigan valstybėje, New Buffalo, gražioj, ramioj vietoj, turi nuosavą namą ir sklypą žemės.

Priminiau jam, idant nepamirštų senųjų laikų, parašytą ką nors iš vietos gyvenimo "Naujienoms" bei "Tėvynei", nes abu skaito. O jis atsakė: "Dėkoju už priminimą ir rūpestį, labai gera prisiminti praeitį, grįžti į seną. "Tėvyne" rašant neėdęs, nes nesutinku su vadų taktika. "Naujienoms" esu daug rašęs iš vietos reikalu. Jei kada sustodavau, tai, žiūrėk,

Senas Petras

V. Poška ir atvažiuoja paraginti. Pilnai buvo atsidavęs savo pareigoms. Persikėlęs Michigan, su rašymu sustojau, nes nebuvo laiko. Susitvarkęs ir apsipažinęs su nauja apylinkė parašiau šį tą apie vietos lietuvių. Reikia juos išjudinti iš apsnūdimo, bet mano korespondencija nepasirodė... Gaila prisimimus senuosius laikus, viskas buvo kitaip".

Tiesa, šventa, tiesa: viskas kitaip, ir mes patys kintam. D.

Serga K. Ūkelis

Sausio 11 d. sunkiai susirgo Kazimieras Ūkelis, 3436 South Lituania Ave., kuris nuosavame name jau daug metų laiko tavernos biznį.

Buvo pašauktas gydytojas, kuris mažą ką galėjo pagelbėti. Sausio 13 d. ligonį išvežė į Englewood ligoninę, 6001 So. Green St. Ligonis yra tokioje padėty, kad lankytojų dar neleidžiama, išskyrus artimuosius gimines.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir m. s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim i jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkt. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue Portsmouth 7-9020.

LIŪDESIO VALANDŲ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Cnaper and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tema, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčias arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2814 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-8572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-9111

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

JULIA KRASAUSKAS

(PO TĖVAIS BELSKAITĖ)

2543 W. 71st St. Tel. HEMlock 4-3740

Mirė 1952 m. sausio 16 d. 8:15 val. ryto, sulaukusi 49 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tituvėnų parap., Siulinkų kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Kazimieras; 2 seserys: Mary Fenassy su šeima ir Helen Skinder, svogeris Jonas Skinder ir jų šeima; 2 broliai: Walter ir Frank Belskai; 4 svogeriai: Frank Poška; Antanas ir Frank Krasauskai, Jonas Brazas ir jų šeimos; svogerka Marijona Daunienė su šeima; pusbroliai, pusseserės ir kiti gimines, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave.

Šeštadienį, sausio 19 d. 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Julia Krasauskas gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Seserys, Svogeriai, Broliai, Svogerka, Pusbroliai, Pusseserės ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. A. Petkus, Tel. GROvehill 6-0142.

Dviejų Metų Mirties Sukaktis

JONAS LAUCIUS

6808 SO. ARTESIAN AVE.

Persikyrė su šimo pasauliu 1950 m. sausio 19 dieną, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Rokiskio apskrity, Svėdus parapijoje, Aulalių kaime. Dabar ilsi Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko dideliame nuliūdime: žmona Ona, pagal tėvus Gikaitė; brolis Pranciškus ir šeima, gyvena Methuen, Mass.; brolio dukterė Valeria Vasiliauskienė ir šeima, gyvena Lawrence, Mass.; brolio sūnus Albinas Laucius ir jo šeima; svogerka Veronika Maskoliūnas ir šeima; svogeris Felix Gikis, gyvena Toronto, Ont., Canada, ir kitos gimines. Lietuvoje liko 2 broliai ir giminės.

Liūdnam atminimui mūsų brangus vyrą bus laikomos trejos Sv. Mišios su egzektivoms Gimimo Panelės Sv. bažnyčioje sausio 19 dieną, 1952 m., 8:00 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangus vyrą, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime.

Nuliūdę lieka: ZMONA IR GIMINĖS.

Kiek Tik Norit BUICK'Ų, Naujų ir Senų

MILDA BUICK SALES
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

Wilkes-Barre, Pa.

Kas girdėti Wyoming Klony

Skaitau Naujienas, bet jau kuris laikas kaip bemačiau žinučių iš Wilkes-Barre ar Wyoming Klonio. Taigi pats bandysiu keletą parašyti.

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas

Šis lietuvių moterų klubas gyvuoja 25 m. su viršum. Jam priklauso per 100 lietuvių moterų bei merginų, profesionalių ir šiaip jau. Jos yra labai darbščios. Daug aukoja labdarų reikalams. Ypač susidomėjusios Nukryžiuoto Jėzaus vienuolyno senelių prieglauda. Kas metų Kalėdoms tai prieglauda ką nors gero nuperka. Lėde turi per \$7,000.00. Ne pro šalį būtų, jei Liet. Taryba ar Balys atsišauktų į jas, — nėra abejonės, kad jos šių dviejų organizacijų nepamirštų.

Klubo pirmininkė yra mokytoja p-lė Marcelionitė iš Pitts-ono.

Klubas surengia labai iškilmingus pokylius. Sausio 20 šių m. jos rengia savo metinį banketą, vadinamą "dinner dance". Į šį parengimą klubas sutraukia daug gražios rinktinės publikos. Banketas įvyks Redington viešbuty. Visi atsilankę smagiai laiką praleidžia.

Taurų Klubas

Netoli 20 metų čia gyvuoja Taurų Klubas. Laikė karo klubas buvo paįręs. Po karo vėl atgijo. Klubui pirmiau priklausė biznierių ir profesionalų. Dabar perorganizuotas ir gali priklaustyti bile lietuvių, kuris turi gerą vardą šioj apylinkėj.

Šis Taurų Klubas turi gražių praeitį. Seniau minėdavo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 16. Nemažai yra pasidarbavę taip pat labdarystei. Ir šiais metais gruodžio 30 d. taurai nuvežė pilną troką visokių reikmenų Nukryžiuoto Jėzaus vienuolyno senelių prieglauda. Jie ir kalėdinių giesmių programą seneliams atliko. Sergančių irgi nepamiršo; nuėję į jų kambarius pagiedojo ir juokų papasakojo. Kiti seneliai sakė, kad jie turi ir vaikų ir giminių, bet niekas jų neaplan-ko. Jie dėkojo taurams, kad jų nepamiršo Kalėdų švenčių pro-ga.

Ketvirtadienį, sausio 3, Petro Brusoko restorane Edwardsvil-ly, įvyko Taurų Klubo metinis susirinkimas, kur buvo įves-dinta šių metų klubo valdyba. Jonas Žekas — pirm.; Edv. Ab-raitis—vicepirm.; Bill Stadulis — rot. rašt.; Antanas Brazaitis — fin. rašt.; Pet. Kutz—izd. ir trys direktoriai.

Komisija pranešė, kad neuž-tekto pinigų senelių prieglaudos dovanų surinkimui ir turėjo kelis dolerius iš izdo paimti. Susirinkę nariai labai entuzias-tiškai sumetė kiek kuris norė-jo, padėngė nepriteklį ir dar keletas dolerių liko šiems me-tams labdarystės fondui.

Taurai ir savo sergančių na-rių nepamiršta, visuomet kokių dovanų nuperka.

Klubas neskaitlingas nariais, bet turi gerų norų. Linkiu jiems geros kloties.

Lietuvių Radijo Valanda

Jau trys metai čia gyvuoja Lietuvių Radijo Valanda. Seniau čia yra buvę keletas radi-jo valandų, bet nė viena neiš-silaikė. Ši Liet. Radijo Valanda

buvo įsteigta pasidarbavimu adv. Jono Verbalio, kuris įtraukė pramonininką Praną Cooper ir keletą kitų darbščių lietuvių. Adv. J. Verbalis yra radijo valandos menadžeris ir legalis pa-tarėjas.

Liet. Radijo Valanda kasmet rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą dideliu kon-certu. Šį metų minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 17, 3 val. po pietų St. Nichols svetainėj, So. Washington St. Wilkes-Bar-re. Girdėjau, programą pildys brooklyniečiai "Aitvarai" ir Prancienės-Tamkiūtės mergi-nų Harmonijos Ansamblis. Tai bus įvairi, graži ir juokinga programa.

Apie profesionalus

Wilkes-Barre ir Wyoming Klony yra apie dešitkas lietu-vių advokatų ir apie tiek dak-tarų, bet lietuviybės reikalai prie širdies esli tik adv. J. Ver-baliui ir dr. Velybiui. Kitiems lietuviškumas visai nerūpi. Ve-dę svetimautes ir su lietuviams nieko bendra nenori turėti. Rei-čia pasakyti, kad adv. Verbalio šeima yra tikrai lietuviška. Vi-si trys broliai vedę lietuvautes.

Adv. Verbalis yra jaunas, energingas vyras ir visuose lie-tuvių susirinkimuose visur su lietuviams dalyvauja. Jo noras įsteigti šios apylinkės lietu-viams namą. Namai čia būtinai reikalingas. Draugijos bei kuopos neturi kur susirinkimų ar parengimų laikyti.

LRKSA 5-tas Apskritys

Susipykus Liet. Rom. Kat. A. 4-to apskrities valdybai su Pild. Taryba, kai kurie iš Pild. Tarybos narių suskaldė 4-tą apskritį ir suorganizavo 5-tą apskritį. Jie labai energingi. Jo-kių algų bei išlaidų neima. Su-rengė pikniką, kuris davė pelno per \$600.00. Dabar rengia kon-certą, kuris įvyks sekmadienį, vasario 10 d. Šv. Nichols salėj, Washington St., Wilkes-Barre. Programą pildys operos solistas A. Brazis, p-lės Darlys ir Ki-ziūtė. Visi iš New Yorko. La-bai geras daiktas išgirsti tokius gerus dainininkus kaip Brazi. Bet labai negerai padaryta, kad užbėgta Liet. Radijo Valandai už akių. Jie galėjo kelias savaites rengti anksčiau ar vėliau. Radijo valanda skelbė ir prašė, kad niekas tuo laiku nieko ne-rengtų, nes jie rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 17 d. Nėra abejonės, kad radijo valanda turės pasi-sekimą o tie "draugai" gali su-lysti į "skylę".

SLA 7-tas Apskritys

7-to Apskrities valdyba gruodžio mėnesį turėjo posėdį, kur nutarta suorganizuoti jaunuolių komisiją, kuri pradėtų darbuotis įrašymui jaunuolių į Susivienijimą. Nutarta suaukti jaunuolių susirinkimus Wilkes-Barre, Pittstone ir Plymouththe su užkandžiais; išaiškinti jiems Susivienijimo reikšmę ir steng-tis įrašyti juos į Susivieniji-mą.

Valdyba nutarė paimti 10 minučių iš Liet. Radijo Valan-dos, aiškinti SLA reikalus ir kalbėti apie komunistų baisesius darbus Lietuvoj.

Taipgi nutarė laikyti koncer-tą sekmadienį, gegužės 4 Pitts-ono Lietuvių Klube. Kas pro-gramą pildys bus paskelbta vė-liau.

"Smutnios" dienos užėjo klubams

Wyoming Klony, kaip ir vi-

sur, gyvuoja daugybė visokių klubų. Vieni yra įsteigti vetera-nų organizacijų, kiti fraterna-lių, kiti šiaip jau klubai, kurie daug uždirbdavo iš "slot" maš-i-nų. Iš tų pinigų daugelis turė klubų apsipirko namus, kurie dar nėra išmokėti. Dabar Lu-zerne pavieto serifas paliepė klubams tas "slot" mašinas iš-imti. O kurie nepaklausys — jų mašinos bus atimtos ir tų klubų valdybos bus patrauktos į teismą. Kaltininkais to viso yra salūnininukų organizacija (Li-quoer Dealers Association) ir protestantų kunigai. Sakoma, jeigu tos "slot" mašinos nesu-grįš, daugelis klubų turės užsi-daryti. Klubai moka tik po \$50 už laisnius, pardavinėja gėralus šventadieniais, jiems leidžiama laikyti ilgesnes valandas biznį daryti ir įvairius gemblinimo įrankius turėti. Kada salūnaini sekmadieniais esti uždaryti ir turi virš \$300 mokėti už lais-nius. Kaip ilgai tos "slot" maš-i-nos klubuose bus uždraustos — pamalysim vėliau, o dabar klubams užėjo "smutnios" dienos.

Klubietis.

Lietuviai perka tose krautu-vėse, kurios garsinasi NAU JIENOSE.

SKAITYKITE TIK GERIAUSIAS KNYGAS!
Knygu Leidykla TERRA praneša, jog jau išėjo iš spaudos geriausiaji 1951 metų knyga: **BALIO SRUOGOS KAZIMIERAS SAPIEGA.**
Knyga turi 276 psl. Viršeli piešė Albinas Bielskis. Tiražas 700 egz. Kaina \$2.50. Kas nori pradžiuginti savo artimuosius, tas švenčių proga juos apdovanoja šia knyga. Rašykite: **TERRA,**
748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. ir knyga bus kuo skubiausiai išsius-ta. Platintojams duodama 30%.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE & LOAN ASSN

INSURED UP TO \$10,000

3% SAVINGS

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1085

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Sekmadienį, sausio mėn. 20 d. 4 val. po pietų
SOKOL HALL SALĖJE — 2345 So. Kedzie Avenue
IVYKSTA

Muzikos-Dainos ir Literatūros Vakarai

DALYVAUJA:

Lietuvos Operos solistė Vincė Jonuškaitė, pianą virtuoze Birutė Nasytytė-Smetonienė, rašytojas Juozas Balčiūnas, muzikas Aleksandras Kučiūnas, poetas Stasys Santvaras ir bosas Jonas Vaznelis.

GROGRAMAI PASIBAIGUS — ŠOKIAI IR BUFETAS

Bilietus galima gauti koncerto dienoje prie įėjimo.

Vakara rengia ALTS Chicagos Skyrius.

WE HAVE IT ... COME IN TODAY!

SAVE MONEY!

SEE THE **NEW** Westinghouse

LAUNDROMAT WITH THE EXCLUSIVE

WEIGH-TO-SAVE DOOR

NEW LAUNDROMAT AUTOMATIC WASHER
WEIGHS CLOTHES - SAVES MONEY
Enjoy Today - Take 24 Months to Pay

Only Westinghouse Gives You IDENTICAL "TWINS" to take ALL the WORK out of WASHDAY in the Laundromat - the Clothes Dryer

BUY ON PROOF! LET US DEMONSTRATE THE LAUNDROMAT!

It's another Westinghouse FIRST for the famous Laundromat Automatic Washer — the exclusive WEIGH-TO-SAVE DOOR that assures savings of hot water, soap and money. Laundromat, among the first to take the work out of washday, now takes the GUESSWORK out, too — and it's as simple as 1-2-3:

1. You **WEIGH** clothes on the Weigh-to-Save Door
  2. You **READ** load size on Indicator
  3. You **SET** the Water Saver
- Add soap — Set the control — That's all! You're free of washday work!

... AND BE

SURE TO

SEE THE Westinghouse

CLOTHES DRYER

NOW JUST

Plug-in

TO DRY

CLOTHES!

EASY TERMS

WEITZ TELEVISION, CAMERA AND APPLIANCE STORES

2609-11 WEST NORTH AVENUE

HUMBOLDT 6-0290

OPEN MONDAY, THURSDAY AND SATURDAY EVENINGS

J. P. VARKALA
ir
F. H. SADAUSKAS
(Public Accountants)
VALSTIJOS REGISTRUOTI AUDITORIAI
2401 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.
WALbrook 5-7711

VISKO UZTEKINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, saldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikūčiams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai

DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-MOS MAŠINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas

MAŽIAUSIOS KAINOS

Lengviausi išmokėjimai

Baldai Padaromi

Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, sėklų ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviško galvos skaudėjimu, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greitai pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — ištvėmingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokio liga sirtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto, še-n-tadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARŪSKOS

Tel. HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

VALPURGIJOS NAKTIS!

ŠI ŠEŠTADIENI, SAUSIO 19 D., 7:30 V. VAK.

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJA stato žymų baletą iš operos "Fausto"—VALPURGIJOS NAKTIS.

PENKTADIENI IR SEKMADIENI — 18 IR 20 SAUSIO, NAUJAI IŠDEKORUOTOJE MAŽOJOJE LIETUVIŲ AUDITORIJOJE SVETAINĖJE KVIECIAME VISUS PRALEISTI VAKARUS PRIE BALIO PAKSTO MUZIKOS. JAUKI APLINKA, NUOŠIRDUS PATARNAVIMAS.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

VALPURGIJOS NAKTIS!

SIMAS VELBASIS su šiuo baletu pirmą kartą Chicagoje pasirodys Lietuvių Auditorijoje prie naujai įvestų scenos šviestų. Valpurgijos nakties baletą spektaklį lydės simfoninis orkestras "ATŽALA", vadovaujamas St. KALVAIČIO ir P. SARPALIO, kuris, apart spektaklio, išpildys dar at-

skirus koncertinius muzikos kūrinius. VALPURGIJOS NAKTIES spektaklį dalyvauja baletos solistė IRENA EIDRIGEVICIŪTE. Kasa atidara 6 val. vakare.

PO SPEKTAKLIO — ŠOKIAI, GROJANT BALIO PAKSTO KAPELAI.

PRADŽIA 7 VALANDĄ VAKARE.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$5.50
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitėi ..... 30c.
Mėnesiui \$1.25

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadenius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Paradoksas

Kai daugely Amerikos pramonės miestų reikiams darbininkų, ypač kvalifikuotų, trūkumas, tai Detroito bedarbių skaičius nuolat auga. Prie įstaigų, kurios rūpinasi bedarbiais, eilės atleisti iš darbo žmonių darosi vis ilgesnės il ilgesnės. Apskačiuojama, kad dabartiniu laiku bedarbių skaičius pasiekė 120,000. Numatoma, kad apie pavasarį jų skaičius dar labiau padidės.

Kas atsitiko? Kodėl Detroitas taip skaudžiai nedarbo paliestas, kada visame krašte bedarbių skaičius yra labai žemas?

Detroitas yra pasaulio automobilių pramonės centras. Ten pagaminama daugiau automobilių ir sunkvežimių, negu visame pasaulyje. O tai reiškia, kad pramonė ten yra labai centralizuota ir joje dirba labai didelis nuosimtis darbininkų.

Toks pramonės centralizavimas tam tikrais atvejais labai skaudžiai paliečia darbininkus. Tai atsitinka tada, kai toji pramonė ima šlubuoti. Vadinasi, kai sumažėja gamyba. Tada tūkstančiai darbininkų netenka darbo. Susirasti kitokios rūšies darbą jiems nėra lengva, kadangi paprastai nėra pakankamai kitų stambių įmonių, kurios galėtų susidariusį darbininkų perviršį sunaudoti.

Tokia padėtis dabar kaip tik ir susidarė Detroito. Automobilių pramonėje gamyba žymiai sumažėjo. Tas sumažėjimas pasireiškė ne todėl, kad automobiliams nebūtų rinkos, bet dėl to, kad nėra pakankamai medžiagos (ypač plieno) jiems gaminti. Karo reikalams skiriama vis daugiau ir daugiau plieno, o dėlei to automobiliams ir kitiems dalykams jo pradeda trūkti.

„Trūkumas“ šiuo atveju gal nėra tikslus žodis. Per pereinamus metus plieno buvo pagaminta daugiau, negu kada nors Amerikos istorijoje (maždaug 105,000,000 tonų). Tačiau valdžia padarė tokį paskirstymą, kad automobilių pramonėje jo teko daug mažiau, negu ji galėtų sunaudoti. Gamybai mažėjant, tenka mažinti ir darbininkų skaičių.

Tiesa, kai įsisiūbuos karo gamyba, tai ir Detroito reikalai kiek pagerės. Tačiau nenumatoma, kad Detroitas bepasidarys „karo gamybos arsenalu“, kokių jis buvo 2-jo pasaulinio karo metu. Dalykas toks, kad karo pramonė dabar bandoma kiek galima plačiau po visą kraštą išmėtyti. Štai kodėl General Motors, Chrysler ir kitos automobilių korporacijos, kurios yra gavusios milžiniškus iš valdžios užsakymus, atidaro naujas dirbtuves Texas ir kitose valstybėse. Tai daroma tuo sumetimais, kad karo atveju priešas negalėtų karo pramonės sunaikinti, kaip tai galėtų įvykti, jeigu ta pramonė būtų vienoje vietoje sukoncentruota.

Užsakymai karo reikalams Detroito tesudaro tik apie 11 nuosimčių visos gamybos. Nenumatoma, kad ir ateity tas nuosimtis galės labai pakilti. O tai reiškia, kad nedarbo krizė ten gali dar ilgokai pasitęsti.

GARSINKITĖS „NAUJIENOSE“

J. LIUDŽIUS

NAUJA KNYGA APIE DEMOKRATIJA

(KRITISKOS PASTABOS)

4.

(Tęsinys)

Ar ne Bažnyčios mokslą išvertė ir savaip pritaikė rusų bolsėvikių komunistinė partija su politbiuru priekšakyje, kurie reikalauja ir, kiek turi galios, verčia savo pavaldinius visiškai klusnumo ir visuotino atsidavimo vardan „aukščiausio tikslo“ J. Stalinui ir pajungimo jam visos žmonijos. Viskas dievaičiumi, stabū, o evangelijos Ciceroiui nieko. Dėl to nieko nuostabaus, jei katalikybės ir komunizmo šauklijai, kurstytojai skelbia: į Romą ar į Maskvą, trečio laisvės kelio neturi būti. O žmonija vis daugiau krypta į tų dviejų galybių užginčią ir pancigą kelią.

Lygybės dėsniš

Kalbėdamas apie reikalą kelti biednuomenės lygi, vysk. V. Brizgys paliečia žmonių lygybės klausimą, ir, be kita, taip sako: „žmonės iš savo prigimties yra tiek įvairūs, kad vienodai jų visų nieks nepadarys. Nai-

SOVIETŲ RUSIJOS VAIZDAS

(APŽVALGA)

Kokios nuotaikos vyrauja tarp Rusijos gyventojų? Ką jie mano apie Komunistų partijos narius? Saugumo organus? Pagaliau, patį Staliną?

Visa tai nėra lengva patirti. Vadinamoji geležinė uždanga neleidžia ne tik Sovietų Rusijos gyventojams, bet ir Maskvos kontroliuojamų kraštų žmonėms palaikyti kiek artimesnius santykius su vakarietišiais. Užsieniečiams pasidarė beveik nebeįmanoma tiesiogiai patirti, kokios iš tiesų nuotaikos vyrauja tarp gyventojų „anapus geležinės uždangos“.

Užsieniečiai neturi progos laisvai keliauti po Sovietų Rusiją bei ten nevaržomai kalbėtis su gyventojais. Tokios privilegijos neturi net spaudos atstovai. Jie paprastai yra apgyvendinami vienoj vietoj (Maskvoje) ir jų judėjimas yra suvaržytas. Į kiek artimesnį kontaktą su gyventojais jie neturi progos sueiti. Pagaliau gyventojai yra tiek įbauginti, jog jie bijosi bet kokius ryšius su užsieniečiais palaikyti. O bijosi jie todėl, kad enkavedistų akys užsieniečiai yra „imperialistų agentai“. Išvada gi iš to aiški: kas su jais palaiko bet kokius ryšius, tie yra krašto išdavikai.

Tokia yra padėtis. Bet nežiūrėt viso to, Kremliaus valdovai negali paslėpti savo gyventojų nuotaikų: yra plyšiai, pro kuriuos prasiveržia šviesa ir apšviečia sovietinio gyvenimo kampus ir užkampius.

Vyriausį šaltiniai, kuriais dabar naudojama, taip sakant, Sovietų Rusijos gyvenimui pavaižduoti, yra du: 1. šimtai tūkstančių vadinamųjų negrįžėlių ir 2. vėlesnių laikų pabėgėliai.

Karo metu šimtai tūkstančių Rusijos gyventojų atsidūrė vakarų Europoje (daugiausia Vokietijoje). Vieni jų buvo vokiečių išvežti karo darbams, kiti nelaisvėn paimti, o treči laisvu noru į vakarų Europą pasitraukė.

Kai karas pasibaigė, tai buvo bandoma tuos išvietintuosius ir išbloktuosius gyventojus grąžinti į jų gimtuosius kraštus. Ir daugelis jų net priverčiai buvo grąžinti. Tačiau keli šimtai tūkstančių, nepaisydami raginimų ir grūmojimų, griežtai atsisakė grįžti į Staliną kontroliuojamą tėvynę: jie pasiliko skursti DP stovyklose arba susidarė kitur šokią tokią prieglaudą. Kai santykiai su Maskva pradėjo vis labiau atvėsti, tai tie išvietintieji buvo palikti ramybėje: jie nebebuvo spiriami grįžti į savo tėvynę.

Nežiūrint to, kad Maskvos valdovai pabėgimą į kitus kraštus laiko didžiausiu nusikaltimu, tatau nesulaiko jos piliečius nuo bandymo ištrūkti iš sovietų rojus. Kiekvieną mėnesį į vakarų Europą pabėga po kelis tūkstančius sovietų pil-

iečių. Bėga kariai, bėga ir šiaip visokie mažesni ir didesni pareigūnai.

Tie visi pabėgėliai ir išvietintieji sudaro geriausią medžiagą Sovietų Rusijos gyvenimui pažinti. Tą medžiagą pasiryžęs pasinaudoti prie Harvard universiteto įsteigtas Rusijai tirti centras, kuriam vadovauja Alex Inkeles ir Raymond A. Bauer. Jie sudarė nemažą sta- bą tyrinėtojų, kurie moka rusų ir ukrainiečių kalbas. Tie tyrinėtojai aplankė įvairias išvietintų sovietų piliečių stovyklas Vokietijoje. Apklausinėdami išvietintuosius, jie bandė kiek galima daugiau žinių surinkti apie Rusijos gyvenimą, gyventojų nuotaikas, jų pažiūras ir įvairius klausimus bei jų nusistatymą dabartinio režimo atžvilgiu.

Panašiai buvo apklausinėjami naujai atbėgę į vakarų Europą sovietų piliečiai, o taip pat į JAV atvykę DP, kurie buvo išblokti iš Rusijos. Su kuriais nebuvo galima tiesiogiai susisiekti, tiems buvo pasiūstos išsamios anketos.

Prieš kiek laiko medžiagos rinkimo darbas buvo baigtas. Dabar nemažas štabas specialistų (sociologų, ekonomistų, psichologų ir t.t.) tvarko tą medžiagą. Ims kelis mėnesius, kol viskas bus tinkamai sutvarkyta, nes surinktoji medžiaga sudaro 30,000 puslapių!

Tačiau iš to, kas minėtų specialistų ir ekspertų padaryta, jau ryškėja Sovietų Rusijos gyvenimo apybraiža bent tam tikrose srityse.

Pirmiausia, kaip Rusijos žmonės žiūri į Komunistų partiją? Komunistų partijai priklausant tik gal šeši milijonai žmonių. Tuo tarpu Sovietų Rusija priskaito 200,000,000 gyventojų. Iš apklausinėjimų pasirodė, jog sovietų gyventojai ne iš visus komunistus žiūri vienodai. Jie juos skirsto į tris kategorijas: 1. fanatikus, 2. karjeristus ir 3. prievoles.

Fanatikai sudaro, taip sakant, partijos branduolį. Jie tai ir yra didžiausi Rusijos nelaimių kaltininkai.

Nelabai palankūs gyventojai tėra ir karjeristams, kurie nesivaržo priemonėmis. Jie savo kailį greit pakeistų, jei Rusijoje įvyktų koks sukrėtimas.

Prievoles sudaro daugiausia mokytojai, daktarai, inžinieriai ir kitokie profesionalai. Jie komunistams priklauso todėl, kad „reikia gyventi“.

Caro laikais tarp valstiečių buvo bandoma sudaryti savotiškas mitas, kad caras yra lyg savo rūšies „tėvukas“ („carbatūška“), kuriam gyventojų vargai ir rūpesčiai yra arti prie širdies. Jeigu vis dėlto jie yra skriaudžiami, tai dėl to kalti yra visokie valdininkai.

Atrodo, sako Alex Inkeles, tokį mitą bando sukurti ir Sta-

PĒTERAITIS

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMĄ

MININT

(NEVIENODAIS LIKIMO KELIAIS)

(Tęsinys)

Šių socialinių kovų išdavos palietė savo keliu ir Vokietijos ribose buvusią Maž. Lietuvą, kur, neminint atskiru gyvenimui gyvenisios vokiečių dvarininkijos bei stambiųjų miestelių, jos darė įtakos ir lietuvių gyvenimui, kurio socialiniai ir luominiai skirtumai savo prigimtyje nebuvo labai dideli.

Kaimo gyvenimas

Šalia besivystančios pramonės, po baudžiavos panaikinimo pradėjo Maž. Lietuvos kaimu žitėti ir kaimas. Valstiečiai, didindamas savo dirbamą žemės plotą, gavo tam tikram laikui mokesčių palengvinimą. Ar šiaip medžiaginės paramos. Kaimas niekadoms neturėjo didelio darbo jėgų pertekliaus ir darbininkas nedirbo už labai pigų atlyginimą. Judresnioji darbininkijos dalis kraustėsi į besikuriančius miestus ir tenai neblogiau įsigyveno. Socialinės pažangos dėka pradėjo pamazū gerėti ir kaimo beturčio būklė ir ilgainiui savo ruožtu švelnėjo ir aštresnė egzistencijos skirtumai tarp organizuoto darbininko ir kitų pasiturinčiųjų. Pvz. kai apie 1931 metus siuntėsi pasaulinį ūkio krizė (depresija) palietė ir lietuviškąjį Klaipėdos kraštą, ūkininkės neretai eidavo pinigų pasiskolinti nuo pensininko darbininko, nes tvarkingas darbininkas, sulaukęs 60 metų amžiaus, ir krizės metu atsiimdavo reguliariai kas mėnesį iš valdiškos įstaigos savo palyginti nemažą pensiją. Darbininkas, tapęs invalidu, gavo pagal savo prarastą darbingumą procentą visą gyvenimą atitinkamą invalidumo rentą. Nes kiekvienas nuosavybės turėtojas mokėjo, šalia kitų mokesčių, ir vadinamuosius valstybinio draudimo mokesčius nelaimingų atsitikimų atveju.

linas, kuris „kazionos“ spaudos yra visokiausiais būdais garbinamas. Vienok gyventojai Stalinu nelaiko „tėvuku“. Į jį jie žiūri kaip į gudrų, žiaurų, jokio žmoniškumo neturintį despotą, kuris jokiomis priemonėmis nesivaržo.

Saugumo organus (enkavedistus) gyventojai laiko svarbiausiu sovietų valdžios ramsčiu ir labiausiai bijosi bei nepakenčia jų.

Dar vienas dalykas: didelė dauguma apklausinėjų yra tos nuomonės, kad Rusijoje nėra tokios organizuotos jėgos, kuri galėtų sovietų valdžią nuversti. Tik karo atveju galėtų Rusijoje pasireikšti kiek rimtesnis sąjūdis, siekiąs nuo bolsėvikių valdžios gyventojus atpalaiduoti.

Trūksta apipavidalinimo

Autoriaus straipsnio stilius artimas enciklikų rašymo būdai. Jis labai dažnai, beveik nuolatos dėsto dalykus bendrais posakiais, nurodymais, susilaikydamas nuo apipavidalinimo tikrovės įvykiais. Pvz. „nedemokratinėje valstybėje jos valdovai gali kartais būti geri demokratai, gali demokratinį veikimą paremti net valstybinėmis priemonėmis. Tokių kelių kaikiurių kraštų buvusieji monarchai savo tautą priauklėjo demokratinėi valstybės santvarkai.“ (11 psl.)

Taip kalbėdamas, autorius, be abejo, turėjo mintyje kurią nors konkrečią valstybę ir kurią nors monarchą. Straipsnis būtų daug našesnis ir autoriaus mintys daug suprantamesnės, jei nurašytų vieta turėtų tokią išraišką: nedemokratinėje valstybėje pvz. carų Rusijoje, jos valdovai, pvz. Nikolajus I ir Nikolajus II... Tokių kelių buvusieji monarchai, pvz. Alfonsas XIII, ispanų tautą priauklėjo demokratinėi valstybės santvarkai.

Aš netvirtinu, kad autorius turėjo galvoje čionai nurodytus monarchus. Pavyzdžio atveju prisiniau juos. Nedaug ką reikėjo pridėti, o straipsnis gauna kažką apčiuopiamo, matomo, pasiveriamo. Aukšto lygio intelektualas tokie konkretūs pavyzdžiai gal būtų nereikalingi, bet skaitytojui, kuris akordinio darbo smukdomas fabrike, tie apipavidalinimai labai naudingi.

Labai būtų naudinga panaujinti žinias apie tai, kaip

Mūsų laikais šie socialinio gyvenimo pažymiai nebėra kas ypatinga, bet anuo metu jie šį tą reišė. Prisdėjo savo keliu ir prie žemesnių gyventojų sluoksnių derinimo bei demokratiškesnio jų tarpusavio bendradarbiavimo.

Maž. Lietuvos lietuvių visuomenė

Kita vertus, Maž. Lietuvos lietuvių visuomenė buvo jau iš pat senesnių laikų kiek paprasčiau sudėties. Kryžiuočiams šį kraštą pavergus, kaip šaltiniai sako, senųjų lietuvių didikų ir prūsų bajorų (vitingų) buvo maža belikė. Jų daugumas buvo, kaip pvz. ir Lentzenburgo pilies likimo aprašymas rodo, jau 13. šimtme. ir vėliau kryžiuočių išnaikinti. Dėl to lietuvių visuomenė čia besusi darbininkijos dalis kraustėsi į ar laisvųjų valstiečių ir baudžiaininkų, kurių būklė, panaikinus baudžiavą, pradėjo taip pat labiau artėti prie valstiečių. Lietuvių didikų, su kilmės titulais ar pvz. lenkų bajorų privilegijomis, Maž. Lietuvoje tebuvo retai užtikama. Jas pasisavino daugiausia tik užkariautojai. Todėl Maž. Lietuvos lietuvių visuomenė, nežiūrint socialinio kitėjimo, buvo savo sudėty jau iš senesnių laikų vienodesnė, demokratiškesnė ir savo lietuviškame politinio gyvenimo galvoje nuosaikesnė. Ir šie bruožai yra daugumai Maž. Lietuvos lietuvių būdingi.

Propaganda

Atrodė, kad praturtėjęs ir kiek daugiau visuomeninių teisių įsigijęs, Maž. Lietuvos lietuvis galėjo pradėti siekti ir didesnių tautinių bei politinių teisių. Bet lygia greta su tuo pradėjo augti ir vokiečių nacionalizmas, kuris, bent anais laikais, gal ne tiek muravjoviškai brutalumu, kiek daugiau gudresniais ir labiau apgalvotais būdais — pradėjo lietuvių bėgimą labai sunkinti ir naikinti.

Šalia socialinio gyvenimo patvarkymų, kaizerio valdžia naudojo ir visas politines priemones bei propagandą, stengdamasi tuo būdu bent nuosaukiąją visuomenės dalį patraukti ir ją laikyti savo pageidaujamoje politinio gyvenimo rėmuose. Į šią propagandą vokiečiai įtraukė ir suvokietintos lietuviškos spaudos dalį. Jie rėmė ją savo pinigais ir davė jai išties šimtmėčius savo dvasios spalvą bei politinę linkmę. Ir kai atėjo 19. amžiaus liet. tautinio atgimimo laikotarpis, vokiečiai buvo jau šia miglota spauda lietuvių bei nemaža pakenkė. Vokiškosios įstaigos ir mokykla kalė lietuviams, kad, girdi, geresnė ūkinė ir socialinė padėtis esanti kuriama vien tik vokiškosios santvarkos ir vokiškosios kaizerio valdžios dėka. Šia propaganda ir socialinėmis nuolaidomis vokiečiai sugebėjo išsireklamuoti, ir jie tušavo tuo didžiuo dalim ir savo 19. amžių pradėtą griežtą lietuvių nutautinimo politiką.

(Bus daugiau)

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepią į skelbimus.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

KŪDIKIŲ ŽODYNĖLIS

Be seniau šiame skyriuje išspausdintų Pakruočių žodynių, Naumiesčio (Tauragės aps.) apylinkėje dar vartojami šie kūdikių žodžiai:

- ajai — skaudėti
- am — kasti, ryti
- apapa — miegoti, supiti
- atata — gerti
- avaū — šuo
- babā — nebėra, išėjo, pasislėpė
- babaūzis, baūzis, baubau — baidyklė
- bebė — baurus nešvarus
- bizė — musė, vabalas, orlavis
- bum — pavirsti
- cāca — geras, kažkas
- cyp-cyp — cypukas, paukštis
- čiūga — kiaušė
- čyru-čyru, čyruoti — smuikas, smuikuoti, griežti
- džig-džig — raitelis, joti ant lazdos
- džiu-džiu — važinėti vežimėliu, ratukais
- ū — eiti ant puoduko

- kūzis — kumeliukas
- kvar-kvar — varna
- liālia — kūdikis, lėlė
- mūžė — karvė
- niau-niau — katė
- nei-nei — gražas, švarus
- nu-nū — barti, gražoti, drausti, negalima
- pu — sugausiu
- riu-riu — perkūnija
- tei-tei — ryškė, mušti
- tigūtė — viščiukas
- tir-lir-lir — švilpti švilpyne ar dūdele
- tir-tir — vežimas, važuoti
- tiul-tiul, tiulyti — gerti iš buteliuko
- tiu-tiū — matau, štai, pasirodyti (zaidžiant) (abu skiemens kirčiuoti)
- tūtė — žindukas
- uūji — bijoti
- ūp — keltis, stotis
- ūpa — pakelti, nešioti, paimti ant rankų
- ūū — eiti laukan, eiti pasivaikščioti
- vas-pās — laikoti
- veviau — išspiauk.

Sonė Pipraitė

žiūri krik-demokratai ir kitų mūsų politinių grupių veiklą ir ideologiją. Šių žinių pateikia vysk. V. Brizgio apžvalga socialistinės, liberalinės, nepasaulėžiūrinės ir teistinės nekrikščioniškos demokratijų.

Savi ir nesavi

Kadangi šis mano rašinys labai ištyso, o juo labiau, kad vysk. V. Brizgio pažiūros reikalingos pastabų, kurias gali tiksliau padaryti atskirų demokratinų krypčių šalininkai, tai aš išsilenkiu tos vietos.

Tačiau negaliu nesustoti ties vienu posmu, kur vysk. V. Brizgys kalba apie nepasaulėžiūrinę demokratiją. Štai jo mintys: „... kiekvienam turi būti aišku, kad ir pramonė ir prekyba ir kiekviena kita sritis gali pasaulėžiūroms pasitarnauti ir pasitarnauja. Lietuvoje bekonus buvo galima vadinti tautininkais, kiek iš to turėjo naudoti tautininkų partija savo pasaulėžiūrai skleist. Kitų Lietuvos pramonininkų ir pirklių verslas per MOPRą buvo bolsėvikiškas. Belgijos elektra (nežinau ar ir dabar) buvo katalikiška, nes ta bendrovė rėmė katalikišką Louveno universitetą.“

Finansai ir pramonė ir prekyba turi būti pasaulėžiūriniai daug aiškesne prasme... pagal aną apašt. Povilo pasakytą tiesą: „Ar valgo ar geriate ar ką kitą darote, visa darykite Dievo garbei.“

(Bus daugiau)

Philadelphia, Pa.

Amerikietis lietuvis, kuris vadovavo delegacijai pas H. E. Stasseną

Pensylvanijos universiteto rektoriui H. E. Stasseni kandidatuojant ir prezidento rinkimus jo ir taip didelis populiarumas amerikiečių tarpe dar labiau padidėjo. Ta proga verta atsiminti tuos lietuvius patriotas, kurie šį žymųjį politiką stengėsi padaryti bolševikų pavergtos tėvynės Lietuvos gynėju. Ir, atrodo, tos jų pastangos nenuėjo veltui. 1951 m. kovo mėn. 2 d. trijų lietuvių delegacija lankėsi pas H. E. Stasseną ir įteikė jam padėkos raštą dėl jo paskelbto pareiškimo kovai su Sov. S-gos imperikalizmu. Delegaciją sudarė lietuvių Banko valdytojas adv. Ch. S. Cheledinas, prof. Dr. A. Salyš ir kun. Čepukaitis. Po savaitės delegacija gavo H. E. Stasseno laišką, kuriame Pensylvanijos universiteto rektorius padėkoto už pareiktas delegacijos mintis ir pridėjo ateityje rūpintis Lietuvos reikalais.

Tegul būna ta proga leista pasakyti keletą žodžių apie Philadelphia lietuvių kolonijos žymųjį veikėją adv. Ch. S. Chelediną, kuris vadovavo delegacijai pas dabartinį Amerikos prezidentus kandidatą H. E. Stasseną. Nebus perdėta, jei pasakysim, kad nėra Philadelphiaje atlikto tautiškai visuomeniško darbo, prie kurio nebūtų prisidėjęs adv. Ch. S. Cheledinas. Būdamas didžiausios šiam mieste lietuvių finansinės įstaigos valdytojas jau eilę metų, jis niekuomet nėra atsiskęs pinigais paremti bet kurį tautinį darbą, jei tik jis galėjo būti naudingas ir reikalingas lietuvių tautai. Čia gimęs ir augęs, aukštuosius mokslus baigęs, taisyklingai kalba lietuvių kalba, ir nesigėdi ja kalbėti. Daugelį inteligentų, atvykusių į šį miestą, adv. Ch. S. Cheledinas materialiai ir moraliai padaršino ryžtingai pradėti pirmuosius įsikūrimo sunkumus nugalėti, ir jie jam amžinai liks dėkingi. Žmogaus pirštų nepakanka suskaičiuoti visus tuos naujakurius, kurie per jo valdomą banką drąsiai pirkosi išsimokėtinai namus gana palankiomis sąlygomis, būdami užtikrinti, kad ir nelaimės-endarbo atveju adv. Ch. S. Cheledino asmenyje jie ras supratimą, užtarimą ir pagalbą, ir kad jie galės už namus išsimokėti.

Šiuo metu adv. Ch. S. Cheledinui jo finansinės įstaigos plėtimo ir naujų banko namų statymo rūpesčiai neleidžia aktingiau reikštis visuomeninės veiklos bare, bet jiems pasibaigus, lietuvių visuomenės tikisi jį vėl matyti pirmose šio miesto lietuvių veikėjų gretose. Manau, kad ir kiekvienas šio laikraščio skaitytojas, kartu su šio rašinio autoriumi, palinkės adv. Ch. S. Cheledinui ir toliau dirbti su tokiu pat idealizmu, kaip ligi šiol, lietuvių tautos dabarčiai ir ateičiai. Br. Dirmėnas.

Boston, Mass.

Socialistų konferencija

Sausio 20 d. Bostono mieste šaukiama Naujoje Anglijoje gyvenančių lietuvių socialistų ir jiems pritariančių konferencija. Konferencija įvyks Lietuvių Piliiečių Draugijos patalpose, 368 W. Broadway.

Laukiama, kad konferencija bus labai gausi, nes retai kada čia panašios konferencijos yra buvę. Be Socialdemokratų kuopų atstovų, konferencijoj taip pat dalyvaus ir Lietuvių Darbininkų Draugijos kuopų atstovai, o ten kur jų nėra, tai pavieni tos draugijos nariai, arba socialistams pritariančiai pavieni asmenys.

Konferencijos dienotvarkė bus labai įdomi, nes ją pajavirins savo pranešimais prof. J. Kaminskas ir K. Bielinis. Kaip vienas taip ir kitas yra žymūs Lietuvos socialistinio judėjimo veikėjai ir iki šiai dienai abudu budi Lietuvos laisvės kovų sargyboje.

Prof. J. Kaminskas yra vienas iš pasirašusių Lietuvos nepriklausomybės vasario 16 d. akto.

Kadangi prof. J. Kaminskas visą laiką dalyvauja VLIKO gyvenime ir tais pačiais reikalais jis yra laikinai atvykęs į JAV, tai jis konferencijoj padarys platų pranešimą apie VLIKO veikimą ir bendrai kas nuveikta ir veikiama dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Neabejotinai konferencijoje bus gyvai paliestas ir JAV lietuvių Bendruomenės steigimo reikalai. Tuo klausimu pranešimą padarys K. Bielinis. JAV lietuvių Bendruomenės kūrimosi pradžia jas susiduria su tam tikrais nesklaidumais. Turimomis žiniomis yra norinčių JAV lietuvių Bendruomenės kūrimąsi vienos politinės srovės suimti į vienas jos rankas ir tuo pačiu ateičiai sudaryti sau sąlygas Bendruomenę įsigalėti sudaryti sau progą kalbėti tariamai visų lietuvių vardu, tai yra lietuvių Bendruomenės vardu. Turbūt toje konferencijoje Bostone tie visi klausimai gyvai iškils ir bus prideramai aptarti. Juo labiau, kad apie lietuvių Bendruomenės kūrimąsi daug kalbama, o kai kur net jos skiriami steigiamoji, JAV L. Bendruomenės statuto projektas iki šiol viešai nėra paskalbtas. Atrodo lyg norima katę užrištame maiše parduoti.

Konferencijai užsibaigus, įvyks bendra tradicinė bendraminčių vakarienė, kurios metu žada būti meniniai pasirodymai ir kas norės galės tarti dar savo žodelį. a.

Vis didesnis naujai atvykusių tremtinių skaičius užsaisako NAUJIENAS, nes įstikino, kad jos skelbia daugiausia žinių apie lietuvių tautos laisvės kovas ir gyvenimą Amerikoje.

PASKOLOS NAMŲ

PIRKIMUI PATAISOMS

Planuokit... Taupykit... Turėkite!

Atidarykite taupymo sąskaitą šiandien. Mokamas liberalus dividendas VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

4559 S. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL. V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: YARDS 7-0145

TAUPLYKITE

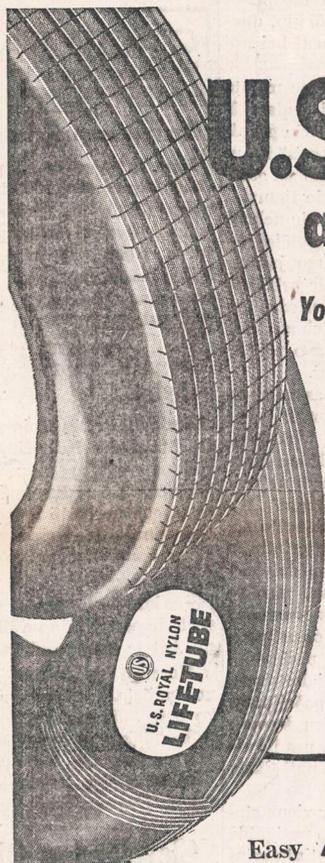
ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government.

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal paraišką. KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

KUR namsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus. KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Dėl paskolų geresnėms sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimaufykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue Grovehill 6-7575
J. PAKEL — Prezidentas

U.S. ROYALS are easy to own!

Yours now...on Long, Easy Credit Terms!

New Special easy terms now "tailor-made" to your budget. A small down payment puts these new U. S. Royal Masters and Life-tubes on your car today—months to pay!

- SKID PROTECTION!**
U. S. ROYAL MASTER
● Sweeps, bites and holds where tires never held.
● Gives up to twice as many safe miles.
- BLOWOUT PREVENTION!**
U. S. ROYAL NYLON LIFE-TUBE
● Stops Blowouts before they occur.
● Doubles the strength of tires.

SPECIAL
Easy Allowances on your worn tires!

We need old tires for recaps. While the need exists, we're paying special, high cash allowances for your present tires. But hurry—drive in today—this offer is being made for a limited time only!

TERMAN TIRE & SUPPLY CO.
4336 WEST ADDISON SPRING 7-7100

C. L. D. D.
Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 So. Michigan Avenue
Tel. Waterfall 8-3060
Prima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant šeštad. ir sekm. šeštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187.

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Treciadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. Pullman 5-8277.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedel. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai.
Saukite Midway 3-0001.

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
treciad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
YARDS 7-3526, Rez. FR 6-1874
DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, nervų, vaikų gydytojas.
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Rez.: 437 S. ROCKWELL STREET
Val.: antr. 2-4, 6-8 p.m., šest. 1-6 p.m., pirm., ketv. ir penkt. 6-8 p.m., o trec. 3:30-5 p.m. pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro
Trec. ir Šeštad. tikta susitarus.

Ofiso tel. Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p.p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Treciadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. šeštad. nuo 2—4 p.p.
Treciad. ir sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: Prospect 6-3838
Rezid. Tel.: REmpublic 7-9199

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. Lafayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šest. 12—2:30.
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v. treciad., penkt. E. Šeštad. 3—8 v. v.

Ofiso ir buto telef.: Olympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
VALANDOS: 10—12 pirmadienį iki ketvirtadienio; 6:30—9 antradienį ir ketvirtad.; 10—2 ir 4—6 šeštadienį, Penktadienį ir kitu laiku susitarus.
Butas: 1635 So. 48th Court, Cicero.
Telefonai: ofiso Grovehill 6-5399
rezid. CliffsidE 4-7087

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p.p. kasdien
Treciadieniais ir šeštad. nuo 2—4.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso Telefonas: Grovehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: Prospect 6-8484
6255 SO. WESTERN AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šest. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų treciad. ir sekmad.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas bei operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sėdėti ir tvirti, akys bijo aštrios šviesos, nežūrute skaityti, užteikt pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalba lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treciadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas: WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną.
Treciadienį ir šeštadienį tik susitarus.
Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

NUO UŽSISĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdus niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpširdžių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiskite money orderį.
LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

Baikite savo kančias
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampa, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic S A L V E—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus.
STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, degnantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojomis. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.
Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

Garsinkitės "N-nose"

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGA PATYRIMA
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

CONRAD Photo Studio
(Lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės
\$15.00
vertės dovanų jaunavėdžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST
Telefonai: ENG. 4-5848
ENG. 4-5883

APSIGALVOK IR TAUPYK SAUGIAI

PADETI PINIGAI NEŠA DIDESNĮ DIVIDENDĄ

FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORPORATION BEI FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM NARYS

Turtas \$31,377,000.00
Atsargos Fondas didesnis negu \$3,000,000.00
Kiekvieno taupytojo indėlis apdraustas \$10,000.00.

STIPRIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA AMERIKOJE

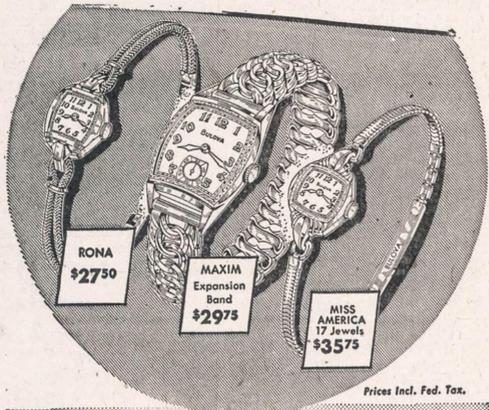
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave., kampas Sacramento Ave. Telefonas: VIRGINIA 7-1141
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Valandos: Kasdien atdaras nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtad. atdaras nuo 9 ryto iki 8 val. vak., trec. uždarytas.
ŠEŠTADIENIAIS ATIDARYTAS NUO 9 RYTO IKI 4 VAKARO

INVENTORIAUS SUMAŽINIMO IŠPARDAVIMAS

Kadangi BUDRIKO krautuvė yra dabar vienoje vietoje — po vienu stogu ir čionai pat yra didelis sandėlis 3241 So. Halsted St., Direktorai Budriko Korporacijos Jos. F. Budrik, Inc., nutarė sumažinti kainas 20%, 30%, 50% nuolaidos ant visų Jewelry, Laikrodėlių, Televizijos, Pečių, Kilimų-Karpetų, Lempų, Stalielių, Valgomos kambario setų, Radio, Skalbiama mašinu, Šaldytuvų.

Aukštos rūšies laikrodėliai rankiniai vyriški ir moteriški po	\$19.50
Aukštos rūšies deimantiniai auksiniai žiedai po	\$19.50
Aukštinės plunksnos: Parker, Eversharp, Waterman po	\$1.95
32 gabalų peilių setas už	\$5.95
Elektriniai sieniniai laikrodėliai	\$22.95
16 colių Televizijos aparatas	\$119.00
Stalo lempos vertės \$6.00 po	\$2.95
Stalo lempos vertės \$10.00 po	\$5.00
Stalo lempos vertės \$15.00 po	\$7.50
Ant grindų pastatomos lempos vertės \$20.00 po	\$9.00
Ant grindų pastatomos lempos vertės \$30.00 po	\$15.00
27"x52" karpetai vertės \$6.00 po	\$2.95
Minkštos kėdės vertės \$12.00 po	\$6.00

Dust in Diamonds
Deimantinių žiedų setas \$198.00

MODEL 105™
Dulkių valytuvas Hoover už \$19.50

Universal Gas Range \$149.50 Televizijos setas už \$225.00

2 šmottų Parlor setas už	\$119.00
Studio Couches vertės po \$90.00 už	\$45.00
Sleeper vertės \$200.00 už	\$120.00
2 dalių Saliono setai po	\$68.00
3 dalių miegamojo kambario setai po	\$88.00
5 dalių valgomojo kambario setai po	\$39.00
Hollywood lovos įvairių dydžių su matraciais, spyruokliais ir galais už	\$49.00
Šaldytuvai, perdirtbi, garantuoti, po	\$42.00
Elektriniai dulkių valytojai po	\$12.00

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CALumiet 5-7237

Lietuviškos radio programos leidžiamos iš stiprios radio stoties WCFL, 1000 kilocycles, sekmadienio vakarais 7:30 valandą.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

SNIEGE APKLIMPE ČIKAGIEČIAI

Bent 18 čikagiečių yra traukinys, kuris įklimpo sniege kalifornijoje, jų tarpe ir Pelkis iš Milwaukee.

Pasiprašė policijos apsaugos

Virijos, valstybinis maisto ir pieninių prižiūrėtojas viršininkas, kuris dėl arklienos skandalo buvo gubernatoriaus atleistas iš savo pareigų, atėjo į Lake apskrities valstybės gynėjo įstaigą ir paprašė, kad jam būtų duota policijos apsauga. Jis bijas iš raketierių keršto. Tačiau apie arklienos skandalą jis atsisakė kalbėti, "kad savęs neinkriminuotų". Jis yra prisipažinęs gavęs iš raketierių \$3,500 kyšio.

Nauja sunkvežimių samdymo tvarka

Šiais metais miesto taryba samdys sunkvežimius miesto reikalams atlikti pagal sutartį.

Pernai samdymas buvo paliktas vad. politikų globai, ir iš viso tai miestui kainavo \$3,250,000. Pagal naująją tvarką šimet manoma sutaupyti 1 milijoną dolerių.

Lėšos civilinei miesto gynybai

Chicago civilinės gynybos grupė paprašė, kad valstybės civilinės gynybos direktorius Lohr patvirtintų miesto gynybos reikalams \$295,000.

Lėšos reikalingos priešlėktuvinėms signalų sistemai įrengti, susižinojimo centrams įstaityti ir personalo apmokymui.

Gražina permokėtus mokesčius

Valdžios išdas nori grąžinti visai eilei asmenų permokėtus taksus 1943-49 m. laikotarpy, bet dėl neteisingų adresų neįmanoma čekių įteikti. Jų tarpe yra ir šie asmenys: J. Cardenas, 1243 S. Newberry Ave.; St. Balis, 3749 Cornell Ave.; J. Barcnas, c/o Carnegie III. Steel, 434 5th Ave., Pittsburgh; J. Kabilis, 448 W. 48th Pl.; G. Kachevas, Rock Island.

Mažiau nusižudymų

Chicagoje perėjais metais buvo ištirti 2,507 lavonai (1950 m. 2,460). Nusižudymų pernai buvo 415, o nužudymų 272. Užpernai nusižudymų buvo 456, o žmogžudysčių 292. Automobilių šioje srityje užmušė pernai 576 žmones, o užpernai 548.

Garsinkitės 'N-nose'

BIG plans?

Ar Pradedate Naujus Metus Teisingai? Vienintelis būdas padaryti šiuos metus geresniais, tai atidėti didesnę dalį savo uždario pas mus ir taupymo sąskaitai. Gausite gerus dividendus. Indėliai apsaugoti Federal Savings and Loan Insurance Corporation iki \$10,000.

LIEUVISKA ĮSTAIGA
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028

ALF. VAMBUTAS UNIVERSALINĖ KOVA SU NACIŲ YDOMIS

(Vaizdelis iš dar nespausdintos atsiminimų knygos "KAI ĮSAKO TĖVYNĖ") (Tęsinys)

Žinia, kad namiškiai sveiki mane nuramino. Aš supratau, kad žmona, bendradarbiams padedant, seka mane ir, žūt būt, stengiasi išvaduoti.

Netrukus ir aš buvau iškvietas į raštinę. Nudžiugau, manydamas, kad susitiksiu su žmona, bet veltui: ji buvo jau išėjusi. Bendoriaus niekur nesimatė. Budintis valdininkas grąžino mano laikrodį, piniginę su dokumentais ir... šukas. Veikala, parkerį ir užrašų knygutę Kriegeris "prijungė" prie bylos. Apie grąžintus daiktus pračiau grąžinti iš "pasimatymo" Bendoriui. Jis įtikinančiai užtikrino greitą mano paleidimą, nes taip girdėjęs kalbant raštinėje. Ši žinia mane džiugino, ir aš skaičiau valandas, kuriuos man rodėsi, slinko vėžio žingsniais.

Kiekvieną rytą tarp prižiūrėtojų ir suimtųjų vyko gyva prekyba, lyg tolkuokėje. Už pasakišką kainą galėjai nusipirkti naminius degtinės, rūkalų, duonos, sviesto, nusiskusti bei apsikirti plaukus.

Namiškių atneštame maisto krepšelyje, suimtieji rasdavo ir visokių geležalių, kurių pagalba vežamasis "savanoris" išlaužęs vagono duris ar langą, galėtų pabėgti. Kai kurie lietuviai prižiūrėtojai, tų įrankių nekonfiduodavo, bet šypstelėję numodavo ranka. Buvo jaučiamas tarp suimtųjų ir prižiūrėtojų nesustirtas nuosirdus ryšis ir bendradarbiavimas. Dėl to kartais nukentėdavo prižiūrėtojai ir valdijinkai.

Į mūsų kamara kas valandą plūdo nauji "savanoriai", vykštų ūkio darbam į Vokietiją. Nuo per didelio skaičiaus žmonių oras buvo sunkus ir neįmanoma kvėpuoti... Žmonės lyg gyvuliai apsirėngę miegojo sukritę ant cementinių grindų, o švara buvo svetimas dalykas. Čia buvo galima rasti visokių profesijų ir amžiaus asmenų: nuo baigusiu aukštuosius mokslus iki mokančių pasirašyti, nuo inžinieriaus ligi batsiuvio ir t.t. Ir keista buvo pašaliniam klausytis, kad tų visų žmonių nuomonė sutapdavo, nes jie visi turėjo vieną ir tą patį tikslą — pabėgti.

Bendorius mane ir vieną studentą — teisininką pasiguldė šalia savęs ant cementinių grindų, pasiklojęs dvigubą antklodę. Jis kas vakarą skolino man vilnones kojines, nes 1919 metais ties Meškuičiais sužeista koja kliudė man ramiai miegoti. Šiaip žmogus jis buvo labai draugiškas ir geros širdies... Atsigulęs ištisomis valandomis vokiškai meldėsi, ir niekas negalėtų tikėti ir įtarti, kad tas dievobaimingas žmogus buvo dviveidis.

Clevelandas, Ohio

Šių metų vasario 3 d. 3 val. po pietų Lietuvių Kultūros Fondas bendrai su visomis Clevelando akademinėmis organizacijomis rengia Lietuvos Universiteto 30 metų sukakties minėjimą. Jis įvyks šv. Jono kolegijos salėje, toje pačioje kur buvo L. D. K. Mindaugo krikšto minėjimas (Superior Ave. ir 12 gtv.). Didelei reikšmingai mūsų tautos švietimo, kultūros ir mokslo įstaigai prisiminti ir jai įvertinti yra numatyti atitinkami pranešimai. Kalbės paskutinis universiteto rektorius profesorius Graurokas, prof. P. Skardžius ir prof. A. Damušis. Meninėje daly bus Čiurlionio ansamblio choras. Fondo Narys

Seni ir patyrę biznieriiai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

SPORTAS

Trumpas priminimas

Kaip ir paprastai, ši penktadienį, sausio 18 d., Mildos arenoje (3140 So. Halsted St.) įvyks ristinės. Risis penkios poros ristikų. Jų tarpe bus ir Mike Blazer, kuris yra didelė atrakcija. Ristynės prasidės 8:30 val. vakaro.

Albert Bagdono vedybos

Sausio 19 d. Des Moines mieste (St. John's bažnyčioje) bus atliktos vedybų ceremonijos. Apsiveda Albert Bagdonas, Anna Bagdonas (3415 So. Halsted St.) sūnus. Des Moines viešbuty ruošiamas vedybų pokylis.

Bagdonas veda p-lę Mary Rhea, kuri lankė Drake universitetą ir pasižymėjo ne tik moksle, bet ir kaip plaukikė.

Albertas irgi mokėsi Drake universitete, kurį prieš kiek laiko baigė. Jis pasižymėjo kaip futbolininkas ir buvo išrinktas "Lithuanian All American".

Šiandien p-ia Bagdonienė išvyksta į savo sūnaus vestuves.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių
HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

KNYGŲ APDARYMUI MERGINŲ
DIRBKIT ARTI NAMŲ. TAUPYKIT LAIKĄ — TAUPYKIT BILETO IŠLAIDAS—TAUPYKIT VALANDAS

Puikūs nuolatiniai darbai seniai įsteigtoje spaustuviėje. Tik persikelkite gyventi į Skokie.
Norinčius išmokysime puikaus amato.
"JUMS BUS MALONŲ DIRBTI ČIONAI"

A. R. BARNES & COMPANY
8111 N. ST. LOUIS AVENUE SKOKIE
CORNELIA 7-6201 SKOKIE 8500

RAŠTINĖS DARBININKIŲ KLERKŲ — TYPISCIŲ STENOGRAFIJŲ
Pradedančių ir patyrusių.
HARRISON WHOLESALE CO.
851 W. Washington St.
MR. DOUGLAS
SEeley 8-3333

HELP WANTED — MALE Darbininkių Reikia

Reikalingas BUČERIS
GERAS ATLYGINIMAS
Rašykite Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.
arba šaukite CAnal 6-8500.

FLORSHEIM
REIKALINGI VYRAI
PATYRĘ ARBA NE BATŲ DARBAS
★ SHOEMAKERS
★ MACHINE OPERATORS
★ MATERIAL HANDLERS
Geras atlyginimas pradžioje besimokinančiams ir siekiantiems aukštesnio akordinio darbo uždarbio.
Florsheim Shoe Co.
130 SO. CANAL ST.
3961 W. BELMONT AVE.

FOR RENT — IN GENERAL Bendrai — Rendrai
2 FURNISUOTI kambariai nuomai. Gasas, elektra ir šildymas.
7259 So. Talman.

VIENAS didelis kambarys vedusiai porai be vaiku. 3 maži kambariai pavieniam vyrui. Virtuvės privilegijos. 1900 So. Union Ave. TAYLOR 9-6653. Šaukit po 6 vakare.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
GROSERNE, geroj apylinkėj. 4 gyvenimui kambariai užpakalyje. Šaukit Yards 7-6856.

DĖL LIGOS parduosiu trokų vežimą krautuvę. Per 25 metus pasekmingai pardavinėjau rūkytas ir kitokias žuvis, sūrius ir kita. Kreipkitės į 2019 Canalport Ave. Telefonuokite Canal 6-6574.

HOTEL LIETUVA
Reikalingas pusininkas vyras ar moteris. 1019 W. Monroe St., Chicago, Ill. A. BOCKUS.

FURNITURES AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai
MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę
arba bathroom su steel wall tile. Kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė — kreditas.
HEMlock 4-3200

PARDUODAMAS alyva šildomas geras beveik naujas pečius už teisingą pasiūlymą. Kreipkitės kasdien iki 12-tos 2880 Archer Ave., 3 aukšt., iš kiemo.

BUICK
1950 Sedanette—2 door Fully equipped
\$1495
This one and several others in fine shape.

BRUCE W. STRONG, Inc.
Chrysler-Plymouth Dealer
2926 NO. CICERO
MULberry 5-3500

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai
TELEVIZIJOS IR RADIO Taisyimas — Pardavimas
Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.
Mes taisome visokias SIUVAMAS MASINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirtbi koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikių pasirinkimą vartotų SINGER mašinu.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLIFFside 4-6847

VAŽTUOJAME I FLORIDA APLANKYKITE MIDWAY CABINS
R. 2, Box 727
TAMPA 5, FLORIDA
Phon. 34349
Props. Wm. and Ann Popell

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

TAUPYTI REIKIA ĮPRASTI. TAUPYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VIRginia 7-7747